Usporedba algoritama baziranih na roju pri traženju globalnih ekstrema

Marko Stojanović, Vanja Vuković

5. veljače 2015.

- Osnovni pojmovi i problematika
- U znanstvenoj i stručnoj literaturi
- O projektnom zadatku
- 4 Algoritmi
- Testiranje i primjeri testnih funkcija
- Rezultati testiranja
- Grafičko sučelje
- 8 Literatura

Problem globalnog optimuma za nelinarne probleme

Dvije osnovne vrste problema:

- traženje optimuma na segmentu domene (npr. Schafferova F6 funkcija na $[-100, 100]^2$)
- traženje optimuma funkcija ograničenih sa nekim jednakostima i/ili nejednakostima na cijeloj domeni (npr. G funkcije).

Meta-heuristike

- Meta-heuristike su strategije koje efikasno pretražuju prostor rješenja te pronalaze ona rješenja koja su blizu optimalnih.
- Postoje dvije glavne glavne podjele metaheuristika:
  - strategija pretraživanja
    - bazirane na lokalnom pretraživanju
    - bazirane na komponentama koje uče
  - dimenzija
    - jedno rješenje
    - skup mogućih rješenja.

Populacijski algoritmi

- Velika klasa algoritama:
  - evolucijski algoritmi, genetski algoritmi, PSO, ...
- Algoritmi bazirani na rojevima (eng. swarm intelligence) su podklasa populacijskih algoritama koji se oslanjaju na kolektivno ponašanje decentraliziranih i samostalnih čestica ili jedinki u roju.
- Primjer takvih algoritama su: PSO, mravlji algoritam i pčelinji algoritam.

- W. Zhu, J. Curry, *Parallel Ant Colony for Nonlinear Function Optimization with Graphics Hardware Acceleration*, Proceedings of the 2009 IEEE International Conference on Systems, Man, and Cybernetics (2009) 1803–1808
- Mravlji algoritam
- Ackley, Griewank, Penalty1, Penalty2, Quadratic, Rosenbrock, Rastrigin, Schwefel 1.2, Schwefel 2.22, Schwefel 2.21, Sphere, Step

B. Alatas, *Chaotic bee colony algorithms for global numerical optimization*, Expert Systems with Applications 37 (2010) 5682–5687

- Pčelinji algoritam
- Griewank, Rosenbrock, Rastrigin

F. AGHAZADEH, M. R. MEYBODI, *Learning Bees Algorithm For optimization*, International Conference on Information and Intelligent Computing IPCSIT vol.18 (2011) 115–122

- Pčelinji algoritam
- De Jong¹ 1 i 2, Rastrigin, Ackley

¹Postoji 5 De Jong funkcija: Sphere, Rosenbrock (Rosenbrock's vally), Step,

K. M. MALAN, A. P. ENGELBRECHT, *Characterising the* searchability of continuous optimisation problems for PSO, accepted for publication, Swarm Intelligence, SpringerLink vol.8 (2014)

- PSO
- Ackley, Griewank, Quadric, Rana, Rastrigin, Rosenbrock, Salomon, Spherical, Schwefel 2.26, Step

- R. RAHMANI, R. YUSOF, A new simple, fast and efficient algorithm for global optimization over continuous search-space problems: Radial Movement Optimization, Applied Mathematics and Computation 248 (2014) 287–300
- RMO vrsta PSO algoritma
- De Jong 1-5, Schaffer F6, Rastrigin, Griewank, Hyper-Ellipsoid, Ackley

Projektni zadatak

- Implementacija 3 algoritama iz klase algoritama baziranih na roju (ABC, PSO, OPSO) u programskom jeziku C.
- Izvšavanje programskog koda na apache serveru.
- Korisničko sučelje izrađeno web tehnologijama.
- Putem korisničkog sučelja korisnik može određivati neke zajedničke (broj iteracija, testna funkcija) i neke specifične parametere (koeficijenti koji se koriste u algoritmu).
- Grafički prikaz rezultata.

Pčelinji algoritam (ABC) - 1

- Algoritam predstavlja roj pčela koje traže nektar u cvijetnom polju.
- Puno paramatera:
  - izviđači,
  - radilice (dva parametra),
  - 'elitni' izviđači ⊂ izviđači (dva parametra),
  - veličina okoline za pretraživanje,
  - dubina istraživanje dane okoline.
- Ne konvergira.

Pčelinji algoritam (ABC) - 2

- Nasumično odaberemo mjesto na kojem će izviđači tražiti.
- U ϵ okolinu najboljih e izviđača (eltni) saljemo po ne radilica, a u kolinu sljedećih m najbojih šaljemo po nm radilica $(\epsilon = (|b_d| + |b_g|)/n)$.
- k 'poditeracija' pretražujemo tu okolinu (fiksirana vrijednost u testiranju k = 10).
  - Ako je pronađena bolja vrijednost u ϵ okolini, suzi okolinu $\epsilon=\epsilon*0.8$
- Zapamti najbolju vrijednost i ponovi ciklus.

Particle swarm optimisation - 1

- Algoritam se bazira na kretanju jata riba (i ptica).
- 4 promjenjiva parametra:
  - broj čestica u roju,
  - inercija čestice (ω) , osobna komponenta čestice (ρ_p) , socijalna komponeta čestice (ρ_g) .
- Algoritam konvergira.

Particle swarm optimisation - 2

- Nasumično raspodijeli čestice po prostoru pretraživanja i zadaj im brzinu
- 2. Izračunaj novu poziciju: $x_i + v_i \mapsto x_i$
- 3. Izračinaj novu brzinu: $v_i = \omega v_{i,d} + \rho_p(p_i x_i) + \rho_g(g x_i)$
- 4. Ako nije zadovoljen uvijet vrati se na 2.

Orbital particle swarm optimisation - 1

- Algoritam se zasniva na klasičnom PSO algoritmu uz lokalnu pretragu kao u ABC.
- ullet Uz varijable iz PSO algoritma dodana je i varijabla ϵ koja određuje okolinu za lokalno pretraživanje za najbolju česticu
- Lokalno pretraživanje se vrši po orbitama dane čestice fiksiranjem jedne dimenzije i iteracijom po dimenzijama (za točku u dimenziji 30 dobijemo 30 novih točaka)

Orbital particle swarm optimisation - 2

- Nasumično raspodijeli čestice po prostoru pretraživanja i zadaj im brzinu
- 2. Izračunaj novu poziciju: $x_i + v_i \longmapsto x_i$
- 3.* Za najbolju česticu izvrši pretragu po orbitama
  - 4. Izračinaj novu brzinu: $v_i = \omega v_{i,d} + \rho_p(p_i x_i) + \rho_g(g x_i)$
  - 5. Ako nije zadovoljen uvijet vrati se na 2.

Uvjeti testiranja

- 4 jezgreni 64-bitni Intel procesor
- 8Gb RAM
- Linux operacijski sustav (2.6 kernel)
- Programski jezik C (kod prilagoden za 64-bitni sustav)
- Mersenne Twister generator pseudo-slučajnih brojeva (procesorsko vrijeme se koristi kao 'sjeme' za genereiranje)
- Apache2 server
- web tehnologije: Php i JavaScript

Primjeri testnih funkcija - Sphera (De Jong 1)

•
$$f(x_i) = \sum_{i=1}^3 x_i^2, x_i \in [-5.12, 5.12], i = 1, 2, 3$$

Primjeri testnih funkcija - Step (De Jong 3)

•
$$f(x_i) = \sum_{i=1}^{5} \lfloor x_i \rfloor, x_i \in [-5.12, 5.12], i = 1, 2, 3, 4, 5$$

Primjeri testnih funkcija - Schaffer F6

•
$$f(x,y) = 0.5 + \frac{\sin^2(\sqrt{x^2+y^2})-0.5}{[1+0.001\cdot(x^2+y^2)]^2}, (x,y) \in [-100,100]^2$$

Primjeri testnih funkcija - Ackley

•
$$f(x_1 \cdots x_{30}) = -20 exp(-0.2 \sqrt{\frac{1}{30} \sum_{i=1}^{30} x_i^2}) - exp(\frac{1}{30} \sum_{i=1}^{30} cos(2\pi x_i)) + 20 + e, x_i \in [-30, 30], i = 1, 2, ..., 30$$

Tablični prikaz broja iteracija - 1

	De Jong 1	De Jong 2	De Jong 3	De Jong 4	De Jong 5
ABC					
PSO					
OPSO					

Tablični prikaz broja iteracija - 2

	Schaffer F6	Rastrigin	Griewank	Hyper-Ellipsoid	Ackley
ABC					
PSO					
OPSO					

Literatira

- R. RAHMANI, R. YUSOF, A new simple, fast and efficient algorithm for global optimization over continuous search-space problems: Radial Movement Optimization, Applied Mathematics and Computation 248 (2014) 287–300
- F. AGHAZADEH, M. R. MEYBODI, *Learning Bees Algorithm For optimization*, International Conference on Information and Intelligent Computing IPCSIT vol.18 (2011) 115–122
- S. Luke, *Essentials of Metaheuristics*, Lulu, second edition, http://cs.gmu.edu/~sean/book/metaheuristics/
- Z. MICHALEWICZ, D. B. FOGEL, How to Solve It: Modern Heuristics, Springer-Verlag Berlin Heidelberg (2000)
- en.wikipedia.org/wiki/Particle_swarm_optimization, listopad 2014.

- W. Zhu, J. Curry, *Parallel Ant Colony for Nonlinear Function Optimization with Graphics Hardware Acceleration*, Proceedings of the 2009 IEEE International Conference on Systems, Man, and Cybernetics (2009) 1803–1808
- B. Alatas, Chaotic bee colony algorithms for global numerical optimization, Expert Systems with Applications 37 (2010) 5682–5687
- F. AGHAZADEH, M. R. MEYBODI, Learning Bees Algorithm For optimization, International Conference on Information and Intelligent Computing IPCSIT vol.18 (2011) 115–122
- K. M. MALAN, A. P. ENGELBRECHT, Characterising the searchability of continuous optimisation problems for PSO, accepted for publication, Swarm Intelligence, SpringerLink vol.8 (2014)